

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/19/2018
Identifikačné číslo spisu: 2016200662
Dátum vydania rozhodnutia: 22.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2016200662.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu: Ján Brocka BROCKA, IČO: 33 429 707, s miestom podnikania Svätopeterská č. 66, 920 01 Hlohovec, zast.: Advokátskou kanceláriou MCL, s.r.o., advokátskym spoločenstvom, IČO: 50 074 369, so sídlom Mostová č. 2, 811 02 Bratislava, proti žalovanému (v konaní sťažovateľ): Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, IČO: 42 499 500, so sídlom Lazovná č. 63, 974 01 Banská Bystrica, vo veci všeobecnej správnej žaloby, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. januára 2018 č.k. 14S/72/2016-124, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. januára 2018 č.k. 14S/72/2016-124 r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Predmet kasačnej sťažnosti

1. Konanie o kasačnej sťažnosti z 01.03.2018 (č.l. 131) sa týka prieskumu rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. januára 2018 č.k. 14S/72/2016-124 (ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým správny súd rozhodnutie žalovaného č. 103880280/2016 z 12.09.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“ - č.l. 16) ako aj rozhodnutie Daňového úradu Trnava (ďalej len „správca dane“) č. 103371912/2016 z 20.06.2016 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“ - č.l. 37), obidve vydané v daňovom konaní, zrušil a vrátil správcovi dane na ďalšie konanie.

2. Kasačná sťažnosť sa opiera o nasledovné sťažnostné body:

- § 440 ods. 1 písm. g) v spojení s odsekom 2 S.s.p., t.j. správny súd nesprávne právne posúdil ust. §

49 ods. 2 a § 51 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 222/2004 Z.z.“) na základe aplikácie ust. § 25 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Daňový poriadok“), ako aj

- § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p., t.j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu v otázke dodržiavania procesných práv účastníka konania (rozsudok sp.zn. 2Sžf/42/2012 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach C-439/04 a C-440/04 [Axel Kittel a Recolta Recycling SPRL]).

II.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

3. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný ako odvolací finančný orgán konajúci v zmysle § 74 ods. 4 Daňového poriadku potvrdil prvostupňové rozhodnutie.

Podľa § 74 ods. 4 Daňového poriadku v znení relevantnom na preskúmanú vec odvolací orgán napadnuté rozhodnutie v odôvodnených prípadoch zmení alebo zruší, inak napadnuté rozhodnutie potvrdí. Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti na ďalšie konanie a rozhodnutie, ak sú na to dôvody. Ak odvolací orgán rozhodnutie zruší a vráti vec na ďalšie konanie a rozhodnutie, správca dane alebo orgán, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, je viazaný právnym názorom odvolacieho orgánu.

4. Prvostupňovým rozhodnutím bol podľa § 68 ods. 5 Daňového poriadku žalobcovi ako platiteľovi dane (viď aj jeho IČ DPH) vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty (ďalej len „daň“, resp. „DPH“) za zdaňovacie obdobie november 2008 v tam uvedenej sume na tom právnom základe, že oproti nadmernému odpočtu (správca dane použil terminológiu „daň vyrubená podaným daňovým priznaním“) bola správcom dane zistená daňová povinnosť.

Podľa § 68 ods. 5 Daňového poriadku v citovanom znení správca dane v rozhodnutí vydanom vo vyrubovacom konaní vyrubí daň alebo rozdiel dane oproti vyrubenej dani.

5. Vyrubenie dane pri aplikácii najmä ustanovení § 49 ods. 1, § 51 ods. 2 a nasl. ustanovení zák. č. 222/2004 Z.z. správca dane odôvodnil tým, že šetrením za zdaňovacie obdobie január až december 2008 boli zistené také skutočnosti a vykonané dôkazy, ktoré odôvodňovali potvrdiť výsledok daňovej kontroly uvedený v protokole z daňovej kontroly č. 9201402/5/4458967/2013 z 02.10.2013 (ďalej len „protokol“).

Podľa § 49 ods. 1 zák. č. 222/2004 Z.z. v citovanom znení právo odpočítať daň z tovaru alebo zo služby vzniká platiteľovi v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikla daňová povinnosť.

Podľa § 49 ods. 2 písm. a) zák. č. 222/2004 Z.z. v citovanom znení platiteľ môže odpočítať od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ s výnimkou podľa odsekov 3 a 7. Platiteľ môže odpočítať daň, ak je daň voči nemu uplatnená iným platiteľom v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú alebo majú byť platiteľovi dodané.

Podľa § 51 ods. 1 písm. a) zák. č. 222/2004 Z.z. v citovanom znení právo na odpočítanie dane podľa § 49 môže platiteľ uplatniť, ak

a) pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. a) má faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 222/2004 Z.z. v citovanom znení daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru. Dňom dodania tovaru je deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník. Pri prevode alebo prechode nehnuteľnosti je dňom dodania deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je tento deň skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Pri dodaní stavby na základe zmluvy o dielo alebo inej obdobnej zmluvy je dňom dodania deň odovzdania stavby. Pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 1 písm. c) je dňom dodania tovaru deň odovzdania tovaru nájomcovi.

6. Nehodnovernými majú byť podľa správcu dane údaje fakturované na vstupe, ktoré sa týkajú nasledujúcich zdaniteľných obchodov žalobcu:

1) dodávka tovaru (bravčové mäso) v prospech žalobcu od žalobcom označeného dodávateľa EUROCOOP spotrebné družstvo, Malacky (ďalej tiež „spoločnosť EUROCOOP“ alebo „dodávateľ

tovaru"- uvedená skratka v žiadnom prípade nepredstavuje názor kasačného súdu, že ide o skutočného dodávateľa tovaru), za ktorých údajné vykonanie mal dodávateľ tovaru vystaviť viacero sporných faktúr v kontrolovanom zdaňovacom období,

a) dodávky tovaru, ktoré mali byť deklarovane zo strany českej spoločnosti Jatky Moravský Krumlov, spol. s r.o., Moravský Krumlov, Česká republika (ďalej len „spoločnosť JMK“) tak na spoločnosť GEWEX, s.r.o., Bratislava (zdaňovacie obdobie 01 až 02/2008 - ďalej tiež „spoločnosť GEWEX“) ako aj spoločnosť BDL Logistik, s.r.o., Ružomberok (zdaňovacie obdobie 03 až 12/2008 - ďalej tiež „spoločnosť BDL“), ktoré obidve majú vystupovať ako nadobúdatelia tovaru na území Slovenskej republiky od spoločnosti JMK, a následne fakturačne majú deklarovávať dodanie dodávateľovi tovaru,

b) tieto dodávky mal dodávateľ tovaru uskutočňovať vozidlom spoločnosti JMK,

c) objednávky boli väčšinou uskutočňované telefonicky na pána R. O. (ďalej svedok, resp. podpredseda predstavenstva dodávateľa tovaru),

d) žalobca správcovi dane ďalej uviedol, že

i) mal tovar preberať zväčša osobne,

ii) skontroloval váhu dodávky bravčového mäsa,

iii) vykladala sa iba objednaná časť tovaru z kamióna,

iv) dodávateľ tovaru zabezpečil jeho označenie veterinárnymi pečiatkami priamo na jatočných polovičkách spoločnosťou JMK v zmysle veterinárnych predpisov,

v) zo začiatku podpisoval nejaké objednávkové listy, evidenciu si viedol ručne cez príručný zošit,

vi) tieto odovzdal pánovi O., ich kópie nemá,

vii) menovaný na základe tohto dokladu vystavil faktúru, neskôr dával pečiatky na CMR, bez podpisu na zadnú stranu CMR,

viii) úhrady boli poväčšine v hotovosti, časť cez účet, pričom hotovostné platby preberal pán O.,

e) odberateľmi tovaru boli pán Y. T., pani Z. T. a pán W.. F. T. (ďalej len „T.“),

R.) T. si telefonicky objednávali tovar u žalobcu a tento ho ďalej objednal u dodávateľa tovaru,

ii) dodávky k T. boli uskutočňované autami spoločnosti JMK (vodič spoločnosti JMK), prípadne vozidlom žalobcu (vodič žalobcu),

iii) dodacie listy a faktúry žalobca vystavoval len na množstvo, bez jeho uvádzania teploty a kvality mäsa,

f) obdobné skutočnosti sú zachytené v Zápisnici o výsluchu obvineného (svedka) spísanej dňa 25.02.2013 na príslušnej expozitúre Národnej kriminálnej agentúry,

g) na základe žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií (ďalej len „MVI“) bolo z odpovede českého orgánu (03.09.2013) zistené, že

i) v 3.Q/2008 dodala spoločnosť JMK tovar spoločnostiam, medzi ktorými sa žalobca, resp. dodávateľ tovaru nenachádzal,

h) so zisteniami správcu dane (09.10.2013) žalovaný nesúhlasil, nakoľko

i) tovar nielen skutočne nakúpil ale na jednej strane za neho zaplatil vrátane DPH svojim dodávateľom, prijal peniaze za predaný tovar od odberateľov, svoju daň z faktúr za predaný tovar riadne priznal a odviedol do štátneho rozpočtu v príslušných zdaňovacích obdobiach,

i) zo zistení odborov Prezídia Policajného zboru a správcu dane vyplýva, že

i) spoločnosť BDL od apríla 2007 v mieste svojho sídla sa nenachádza a ani nemá prenajaté žiadne iné priestory,

ii) konateľ, pán M. G. nepodnikal za spoločnosť BDL,

iii) od júna 2007 do konca roku 2008 sa nachádzal mimo územia Slovenskej republiky a ani nemal k dispozícii žiadne účtovné doklady tejto spoločnosti,

iv) za zápis konateľa spoločnosti BDL dostal vyplatenú sumu 10 000,- Sk,

v) Spoločnosť BDL nepodala daňové priznania k DPH za rok 2008,

j) zo zistení správcu dane ďalej vyplýva, že spoločnosť GEWEX

i) nevykonávala žiadnu činnosť pred stanovením posledného zdaňovacieho obdobia na DPH, a to na I. štvrtrok 2008,

ii) v dotknutom zdaňovacom období nadobudnutie tovarov z Európskej únie nepriznala, nakoľko žiadne daňové priznanie nepodala a

iii) podľa potvrdenia Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. v mieste svojho sídla nebola odberateľom vody.

5. Na základe vykonaných dôkazov v zmysle § 24 Daňového poriadku (najmä preverenie výpovede pána R. O. ako aj žalobcu) správca dane dospel k záveru, ktorý si osvojil aj žalovaný, že u vyššie uvedeného dodávateľa tovaru nevznikla daňová povinnosť v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zák. č. 222/2004 Z.z. nakoľko bolo preukázané, že fakturačný tok tovaru sa nezhodoval s reálnym tokom obchodovania s tovarom dodaného na územie Slovenskej republiky.

6. Následne s poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) vo veci C-255/02 Halifax a spol. správca dane zdôraznil (č.l. 58), že jediným cieľom deklarovaných plnení na základe vyhotovených faktúr a podporných dokladov bolo získanie čisto umelej daňovej výhody (odpočítanie DPH) pre reálnych odberateľov. Na základe vyššie uvedených zistení, získaných informácií a dôkazov a ich vyhodnotenia správca dane spochybnil právo dodávateľa tovaru na odpočítanie dane a konštatoval, že žalobca ako platiteľ dane pri výkone daňovej kontroly nepreukázal, že by dodávateľovi tovaru právo na odpočítanie dane z dodávateľských faktúr od spoločnosti GEWEX a spoločnosti BDL vzniklo.

7. Vo vzťahu k jednaniu žalobcu s dodávateľom tovaru správca dane uviedol, že

1) za dodávateľa tovaru (spoločnosť EUROCOOP, spotrebné družstvo)

a) podľa výpisu z obchodného registra bol oprávnený

i) konať navonok predseda jeho predstavenstva (pán Z. N.),

ii) pre písomný právny úkon je potrebný podpis dvoch členov predstavenstva dodávateľa tovaru,

iii) pán R. O., ako hlavný aktér dodávok, bol iba podpredsedom predstavenstva,

iv) preto žalobca v prípade zdaniteľných obchodov konal s neoprávnenou osobou.

III.

Konanie na správnom súde

8. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca postupom podľa zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“, resp. „Správny súdny poriadok“) prostredníctvom právneho zástupcu na Krajský súd v Trnave žalobu z 21.11.2016.

9. Nakoľko žalobca navrhoval aj priznať odkladný účinok správnej žalobe, krajský súd uznesením zo dňa 10. júla 2017 (č.l. 107) odkladný účinok správnej žalobe priznal.

10. Krajský súd v Trnave dospel k záveru, že žaloba je dôvodná (bod č. 31 napadnutého rozsudku). Preto postupom podľa § 191 ods. 1 písm. e) a g) S.s.p. aj z dôvodu potreby doplnenia dokazovania vo svojom rozsudku (ďalej len „napadnutý rozsudok“) vyslovil, že preskúmané spolu s prvostupňovým rozhodnutie zrušuje a vec vracia správcovi dane na ďalšie konanie.

Podľa § 491 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení platí, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 191 ods. 1 písm. e) a g) S.s.p. v citovanom znení správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak

e) zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci,

g) došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej.

11. S poukazom na relevantné ustanovenia Správneho súdneho poriadku, Daňového poriadku, zák. č. 222/2004 Z.z. ako aj na početnú judikatúru Súdneho dvora a po podrobnej rekapitulácii skutkového stavu zachyteného v spise správcu dane, žalobných dôvodov a argumentácie žalovaného správny súd zdôraznil (body č. 44 až 49 napadnutého rozsudku), že v konaní nebol dňa 05.05.2014 zákonným spôsobom vykonaný výsluch kľúčového svedka, pána R. O., ktorý vystupoval ako oprávnená osoba dodávateľa tovaru.

12. Hoci žalovaný priznal určité pochybenie pri vykonaní predmetného dôkazu bez prítomnosti žalobcu, tak podľa názoru žalovaného bol tento procesný nedostatok odstránený tak, že žalobca bol s výpoveďou tohto svedka oboznámený a konfrontovaný osobne dňa 14.11.2014 (bod č. 45 napadnutého rozsudku).

13. Na základe uvedeného si správny súd ustálil, že žalovaný porušil § 25 ods. 4 Daňového poriadku a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Skutočnosť, že za dodávateľa žalobcu konal svedok O. ako neoprávnená osoba je vo vzťahu k preverovaniu nároku na uplatnenie odpočtu DPH irelevantná (bod č. 47 napadnutého rozsudku),. Prekročenie právomoci uvedenej osoby zakladá len jeho zodpovednosť v oblasti obchodnoprávných vzťahov s tretími osobami.

14. Výpoveď tohto svedka predstavuje zásadný dôkaz, potrebný na preverenie dodávateľských vzťahov v rámci obchodného reťazca. Okolnosť, či žalobca vedel alebo mohol vedieť, že je súčasťou podvodného reťazca obchodných spoločností je možné a potrebné vyhodnotiť z výpovede svedka získanej zákonným spôsobom (body č. 48 až 49 napadnutého rozsudku),.

15. Tiež správny súd uviedol, že ak správca dane a následne žalovaný tvrdia, že žalobca mal vedomosť o podvodnom obchodnom reťazci subjektov, ktoré sa zúčastňovali na obchodovaní s bravčovým mäsom, tieto tvrdenia musia byť založené na relevantných dôkazoch a nepostačuje len domnienka, že žalobca mal alebo mohol vedieť, že je jeho súčasťou (bod č. 51 napadnutého rozsudku),

16. V závere napadnutého rozsudku správny súd uviedol, že i keď žalovaný poukazuje na povinnú mieru opatrnosti zo strany žalobcu, nemožno na jeho ťarchu pripísať skutočnosť, že si dostatočným spôsobom nepreveril subdodávateľov svojho dodávateľa. V tejto súvislosti správny súd zdôraznil, že nie je na škodu presvedčivosti daňového rozhodnutia, dôsledne sa vysporiadať i s dôvodmi nevykonania navrhovaných dôkazov, predovšetkým uvedením úvahy ozrejmujúcej a vyhodnocujúcej vierohodnosť už vykonaných dôkazov a ich vplyvu na celkové skutkové závery vo vzťahu k navrhovaným dôkazom (bod č. 52 napadnutého rozsudku).

17. S poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel správny súd k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

IV.

Obsah kasačnej sťažnosti / stanoviská

A)

18. Ako je uvedené v záhlaví rozsudku (bod č. 2) sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť spísanú zamestnancom žalovaného s požadovaným vysokoškolským vzdelaním. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch postupom podľa § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. vrátane nutnosti zohľadniť hore uvedenú povinnosť podľa odseku 2 najmä uviedol, že správny súd:

k § 440 ods. 1 písm. g) a h) S.s.p. :

- nesprávne posúdil argumentáciu žalobcu o závažnom procesnom pochybení správcu dane vo vzťahu k vypočutiu kľúčového svedka pána R. O. (viď hore uvedené body napadnutého rozsudku)

o to isté aj k jeho argumentácii o rozdiel medzi inštitútmi „výpoveď svedka" a „konfrontácia",

o Daňový poriadok nedefinuje pojem konfrontácia, ale pracuje len s inštitútom „vypočutie svedka",

o uvedený kľúčový svedok bol 3x vypočutý, a to

§ 05.02.2014 za prítomnosti žalobcu,

§ 05.05.2014 bez prítomnosti žalobcu, pričom oboznámenie žalobcu vykonané 06.10.2014,

§ 14.11.2014 vypočutý ako svedok na podnet žalobcu za jeho prítomnosti,

· čím mali byť odstránené procesné pochybenia správcu dane zo dňa 05.05.2014,

o zo zápisníc spísaných so svedkom (v prítomnosti žalobcu) je nesporné, že sa vyjadril ku všetkým rozhodným skutočnostiam v preverovanej veci,

- v tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na množstvo právnych záverov vyslovených v rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-439/04 a C- 440/04,

o je nesporné, že žalobca bol článkom reťazca, ktorý bol poznačený podvodom,

o svedok pán O. popísal fungovanie tohto reťazca (14.11.2014) v prítomnosti žalobcu

o odkaz na primeranú obozretnosť zdôraznenú nielen v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky

č.k. IV. ÚS 104/2012-89, rozsudkoch Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) sp.zn. 5Sžf/25/2011 a 4Sžf/25/2011 ale najmä v rozsudku Najvyššieho súdu sp.zn. 2Sžf/42/2012, podľa ktorého:

o „V záujme predchádzania právnej neistote a v záujme uzatvárania jasných a korektných záväzkových vzťahov je povinnosťou každej zmluvnej strany dbať o to, aby sa pri úprave zmlúv odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov, to zahŕňa i povinnosť overiť si informácie a skutočnosti ohľadom svojho obchodného partnera“.

§ konanie žalobcu v zdaniteľných obchodoch (najmä odovzdávanie značných objemov finančných prostriedkov bez akýchkoľvek záruk rôznym osobám, nepodložená dôvera, že faktúra bude od deklarovaného dodávateľa, poprípade že žalobca si nepreveroval registráciu svojho dodávateľa na príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe) nemožno považovať za poctivú, transparentnú a reálnu podnikateľskú činnosť.

19. Záverom sťažovateľ navrhol procesný záver konania na kasačnom súde v tom duchu, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil napadnutý rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

B)

20. Z vyjadrenia žalobcu z 21.03.2018 (č.l. 141) ku kasačnej sťažnosti najmä vyplýva, že argumenty sťažovateľa vo vzťahu k porušeniu práva žalobcu dávať kľúčovému svedkovi otázky počas ústneho pojednávania nie sú opodstatnené. Dôvodom opätovného predvolania svedka bolo uvedenie si dôležitosti svedeckej výpovede R. O. (viď str. 2 vyjadrenia žalobcu). Avšak sťažovateľ konal voči žalobcovi svojvoľne, jeho procesné úkony vniesli do celého daňového konania zmätok a značné nepresnosti, ako aj nehospodárne predlžovanie celého administratívneho konania. Napriek tomu, že došlo k opätovnému výsluchu svedka na základe žiadosti žalobcu, predchádzajúci postup správcu dane predstavuje závažné procesné pochybenie. Za výsluch svedka nie je možné považovať prípady, v ktorých svedok len odkáže na svoju výpoveď z minulosti. Takisto podľa žalobcu zhojiť nezákonnosť výsluchu nemožno tým, že správca dane oboznámi daňový subjekt o jeho obsahu.

21. Žalobca ďalej uviedol, že vzhľadom na všetky relevantné okolnosti jeho dlhoročného obchodovania s dodávateľom tovaru a dôvery k osobe pána R. O. prijal všetky opatrenia na to, aby predišiel podvodu. Právne závery o nedostatočnej obozretnosti z rozhodnutí (najmä Súdneho dvora - viď str. 5 vyjadrenia žalobcu) nie je možné na daný prípad aplikovať. Hoci sa sťažovateľ odvolával na niektoré rozsudky Najvyššieho súdu, tak uviedol len niektoré, pre jeho argumentáciu vhodné a zovšeobecňujúce závery bez nadväznosti na posudzovaný prípad. V tejto súvislosti žalobca poukázal naopak na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp.zn. 5Afs 60/2017 (viď str. 10 vyjadrenia žalobcu). Pritom dodávateľ tovaru podľa žalobcu nikdy počas dlhodobej obchodnej spolupráce nespochybnil relevantnosť uzatvárania obchodov so žalobcom v zastúpení pánom O., všetky dojednané dodania sa realizovali a dodávateľ nikdy nespochybnil oprávnenosť úhrad za dodaný tovar. Závery žalovaného o tom, že žalobca podpísal dodávateľsko-odberateľskú zmluvu zo dňa 09.01.2007 s neoprávnenou osobou, sú neutržateľné (viď str. 6 vyjadrenia žalobcu).

22. Sťažovateľ tiež svojimi vyjadreniami nepochopiteľne spochybňuje zavedenú obchodnú prax medzi stranami. Daňové orgány sa podľa žalobcu nezaoberali skutočnosťou, že aj občasný spôsob platby za dodávky prostredníctvom šoférov spoločnosti JMK zakladal komisionársky vzťah medzi dodávateľom tovaru a uvedenou spoločnosťou JMK (viď str. 7 vyjadrenia žalobcu). Bolo nezmyselné, aby pre peňažné prostriedky vo všetkých prípadoch chodil zástupca družstva, keď boli využívané chladiarenské vozidlá spoločnosti JMK vzhľadom na nedostatok vlastných materiálnych kapacít.

23. Vo vzťahu k spochybneniu cenového zvýhodnenia zo zdaniteľného obchodu žalobca uviedol, že pri danom druhu ekonomickej činnosti nie je obvyklé a ani opodstatnené kontrolovať registráciu dodávateľa v príslušnom registri vedenej regionálnou veterinárnou a potravinovou správou. Kvalitu mäsa a jeho nezávadnosť mal žalobca preukázanú veterinárnymi pečiatkami priamo na jatočných polovičkách. Prípadné porušenie registračných povinností nemajú vplyv na nárok žalobcu pre uplatnenie práva na odpočítanie dane.

24. Pri všetkých spochybnených transakciách so svojimi dodávateľmi ako i odberateľmi konal žalobca v dobrej viere a urobil všetky opatrenia, ktoré považoval za rozumné. Keďže profitoval z daného obchodného vzťahu formou množstevných zliav od dodávateľa tovaru, nemal dôvod spochybňovať realizáciu obchodov so svojimi odberateľmi. Žalobca nemal dôvod neveriť svojmu presvedčeniu, že realizované obchody sú v najlepšom záujme jeho podniku, preto neobstojí záver žalovaného, že žalobca vedel alebo mal vedieť, že sa zúčastňuje na plnení, ktoré je súčasťou podvodu na DPH. Sťažovateľ nemôže klásť žalobcovi za vinu konanie jeho dodávateľov a na podklade domnelého a nepreukázaného nedostatku odbornej starostlivosti založiť nesplnenie podmienok pre uplatnenie práva na odpočet DPH.

25. Záverom žalobca konštatoval, že kasačná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje sťažnostné body podľa § 445 S.s.p. Na základe uvedených dôvodov preto kasačnému súdu navrhol, aby kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

V.

Právne názory kasačného súdu

26. Senát Najvyššieho súdu konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.), a s prihliadnutím na formálnu viazanosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 časť vety prvej pred bodkočiarkou v spojení s § 439 ods. 3 písm. a/ S.s.p.) a neviazanosť sťažnostným návrhom (§ 453 ods. 3 S.s.p.) kasačný súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačná sťažnosť je v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. dôvodná, a preto v súlade s kasačnou právomocou mu zverenou zákonodarcom rozhodol o zrušení napadnutého rozsudku a o vrátení vecí krajskému súdu na ďalšie konanie. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol súbežne zverejnený tak na úradnej tabuli súdu ako j na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. októbra 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

27. Na prvom mieste kasačný súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (v preskúmvanej veci sťažovateľa), t.j. na zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Správneho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti preskúmvanému rozhodnutiu či postupu správcu dane a následne proti napadnutému rozsudku. Preto kasačný súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody vstupovať.

28. V uvedenej súvislosti musí kasačný súd tiež zdôrazniť, že právo na súdnu ochranu (čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky) nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzujúcim podmienkam (čl. 51 ods. 1 ústavy). To platí aj v prípade kasačnej sťažnosti ako mimoriadneho opravného prostriedku (§ 438 ods. 1 S.s.p.), ktorý nie je možné použiť „celoplošne“ na odstránenie nespokojnosti účastníka konania s akýmkoľvek rozhodnutím správneho súdu a ktorej aplikácia môže narušiť princíp právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (§ 145 S.s.p.).

29. Pôvodná úprava súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov vrátane inštitútu opravných prostriedkov sa od účinnosti Správneho súdneho poriadku podstatne zmenila s tým, že konanie o kasačnej sťažnosti má zabezpečiť tri rozdielne úlohy, a to rýchlu a efektívnu nápravu najpodstatnejších procesných pochybení, objasnenie otázok zásadného právneho významu ako aj zjednocovanie judikatúry. Je potom na zvážení sťažovateľa vrátane zvýšeného významu úlohy kvalifikovane právneho konania sťažovateľa (§ 5 ods. 5 v spojení s § 449 ods. 1 veta prvá S.s.p.), ktorú z uvedených úloh má ním podaná kasačná sťažnosť v správnom súdnictve plniť.

30. Zo zásady, že kasačný súd je dôvodmi kasačnej sťažnosti viazaný [§ 439 ods. 3 písm. a) a contrario § 453 ods. 2 veta druhá S.s.p.] jednoznačne vyplýva procesná povinnosť sťažovateľa s plnou zodpovednosťou za procesný výsledok navrhnutý v kasačnej sťažnosti [sťažnostný návrh podľa § 445 ods. 1 písm. d) S.s.p.] objasniť zákonným spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť opravného prostriedku, a náležite vymedziť dôvod kasačnej sťažnosti [§ 440 v spojení s 445 ods. 1 písm. c) S.s.p.]. V dôsledku spomenutej viazanosti kasačný súd nekoná nad rozsah (§ 453 úvod S.s.p.), ktorý sťažovateľ vymedzil v kasačnej sťažnosti uplatneným dôvodom/ uplatnenými dôvodmi.

31. Sťažovateľ na prvom mieste namieta, že správny súd nesprávne právne posúdil preskúmanú vec, t.j. meritum sporu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). Kasačný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V tejto súvislosti kasačný súd vedený snahou prispieť k zabezpečeniu jednoty a zákonnosti rozhodovania (§ 20 S.s.p.) odkazuje nielen na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 3Sžfk/70/2017 zo dňa 21.11.2018 (iné zdaňovacie obdobie - september 2008) ale aj sp.zn. 10Sžfk/28/2018, v ktorých bolo rozhodované v takmer totožných veciach s tými istými účastníkmi konania.

32. Predovšetkým je nutné zdôrazniť, že argumentácia správneho súdu o zrušení napadnutého rozhodnutia z dôvodu nezákonne získaného dôkazného prostriedku - výpovede pána R. O., ktorý bol vypočutý ako svedok bez toho, aby bol o tejto skutočnosti informovaný žalobca ako daňový subjekt, kasačný súd uvádza, že ako vyplýva z postupu správcu dane pri vykonávaní dokazovania, v priebehu procesu správy daní bol pán R. O. k dotknutému zdaniteľnému obchodu vypočutý trikrát. I keď možno súhlasiť s názorom správneho súdu, že informácie získané pri vypočutí svedka pána R. O. dňa 05.05.2014 nemôžu predstavovať dôkazný prostriedok z dôvodu jeho nezákonného získania (bez oboznámenia žalobcu o jeho vypočutí v postavení svedka), správca dane predmetného svedka vypočul aj dňa 05.02.2014 za prítomnosti žalobcu a opakovane dňa 14.11.2013 k totožným skutočnostiam ako dňa 05.05.2014, taktiež za prítomnosti žalobcu.

33. Z doterajšej a aplikovateľnej judikatúry Najvyššieho súdu vyplýva, že existencia nezákonne získaného dôkazného prostriedku v daňovom konaní nie je dôvodom na zrušenie rozhodnutia vydaného vo vyrubovacom konaní, ak bolo toto vydané na základe iných dôkazov, získaných zákonným spôsobom. To znamená, že ak nezákonne získaný dôkaz nebol podkladom pre rozhodnutie, toto netrpí nezákonnosťou. Prvostupňové rozhodnutie vychádza najmä z ostatných dôkazov získaných v priebehu daňovej kontroly a dokazovania vedeného vo vyrubovacom konaní, pričom správca dane vychádzal predovšetkým z dokladov, resp. tvrdení žalobcu o charaktere vzťahov s dodávateľmi, spôsobe prepravy a preberania tovaru. Žalobca okrem faktúr a dokladov o prevzatí vyúčtovaných súm pánom O., ktorý nie je štatutárnym orgánom dodávateľa tovaru, nepredložil počas daňovej kontroly žiaden iný dôkaz o skutočnej realizácii zdaniteľného plnenia (tvrdené dodanie tovaru).

34. V priebehu daňového konania nebolo preukázané, že dodávateľ tovaru mohol disponovať s dodaným tovarom, že s týmto mohol nakladať ako vlastník v súlade s § 412, resp. § 413 Obchodného zákonníka v spojitosti s § 8 zák. č. 222/2004 Z.z., a teda či mu vzniklo oprávnenie odovzdať ho ďalej žalobcovi (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet"). Daňový subjekt nepredložil žiaden prepravný list, nákladný list, vážny list, a teda žiaden dôkaz preukazujúci prevzatie konkrétneho tovaru uvedeného v spochybnených faktúrach. Hoci správca dane doplnil pôvodné dokazovanie, tak ani na základe takto doplneného dokazovania neunesol žalobca dôkazné bremeno a bez pochybností nepreukázal zdaniteľné plnenie tak, ako bolo na dodávateľských faktúrach zachytené.

35. Takisto v priebehu daňového konania a následne aj v konaní pred správnym súdom účastníci poukazovali na rozhodnutia Súdneho dvora. Je nepochybné, že v zmysle aj pre Najvyšší súd záväznej judikatúry Súdneho dvora (čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a tiež čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) je nutné na pojmy zdaniteľný obchod, zdaniteľné plnenie a ekonomická činnosť ako pojmy, ktoré spolu v oblasti aplikácie zák. č. 222/2004 Z.z. spolu úzko súvisia, nazeráť ako na pojmy s objektívnym charakterom, ktoré sa uplatňujú nezávisle na cieľoch a výsledkoch dotknutých zdaniteľných plnení (napríklad marg. bod č. 55 v rozsudku Súdneho dvora sp.zn. C-255/02 Halifax a

spol.).

36. S týmto úzko súvisí ďalší záver Súdneho dvora (viď marg. body č. 36 až 49, rozsudok sp.zn. C-354/03, C-355/03 a C-484/03 OPTIGEN), v ktorom pri zohľadnení základu smernice o DPH najmä na jednotnej definícii zdaniteľných plnení a ich veľmi širokého rámca pôsobnosti sa Súdny dvor venuje predovšetkým výkladu pojmu „dodávka tovaru“, o ktorý ide aj v preskúmvanej veci. K uvedenému pojmu „dodávka tovaru“ Súdny dvor upresňuje, že za takúto dodávku sa považuje aj prevod práva nakladať s hmotným majetkom ako jeho majiteľ s tým, že ide o každý prevod hmotného majetku stranou, ktorá umožní inej strane efektívne nakladať s týmto majetkom, ako by bola jeho majiteľom. Významným prvkom je osoba prevodcu - dodávateľa, ktorá vykonáva ekonomickú činnosť a súčasne podlieha režimu DPH.

37. Úloha a pozícia hore uvedeného dodávateľa nie je samoúčelná, ale judikatúra Súdneho dvora (napríklad marg. bod č. 51 v rozsudku sp.zn. C-439/04 Axel KITTEL alebo marg. bod č. 54 v spojených veciach Mahagében a Dávid, C-81/11 a C-142/11) ju neustále zaťažuje povinnosťou primeranej obozretnosti subjektu vykonávajúceho ekonomickú činnosť, ktorý je súčasne v pozícii daňového subjektu. Práve z povinnosti primeranej obozretnosti v zmysle uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 401/09 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu sp.zn. 3Sžf/40/2009 vyplýva, že daňový subjekt si musí byť vedomý, že na preukázanie zdaniteľného obchodu je potrebné v jeho priebehu si zabezpečiť dôkazy tak, aby ho mohol daňovým orgánom preukázať. Obdobne toto zdôraznil Najvyšší súd v svojej staršej judikatúre (rozsudok sp.zn. 5Sžf/97/2009), kedy zdôraznil, že:

„Najvyšší súd opätovne na tomto mieste poukazuje nielen na základnú zásadu obchodného práva, a to poctivého obchodného styku, ale aj tú skutočnosť, že súčasne základným predpokladom pre riadne fungovanie obchodnej spoločnosti je to, že štatutárny orgán obchodnej spoločnosti musí mať vedomosť nielen o obsahu a rozsahu činností, ktorými podnikateľ naplňa jednotlivé definičné znaky pojmu podnikanie (viď § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka), ale aj o subjektoch, v spolupráci s ktorými tak činí. Ak takéto vedomosti evidentne štatutárnemu orgánu obchodnej spoločnosti chýbajú, potom v danom prípade ide o výkon práva na podnikanie, ktorý nepožíva v zmysle § 264 Obchodného zákonníka právnu ochranu, tzn. pochybnosti správcu dane o pravdivosti údajov uvádzaných daňovým subjektom sú v zmysle zásady obsiahnutej v ustanovení § 2 ods. 6 zák. č. 511/1992 Zb. oprávnené.“

38. V uvedenej súvislosti ďalej kasačný súd dáva do pozornosti popri zásade poctivého obchodného styku aj iné zásady zakotvené v slovenskom právnom poriadku, ktoré dotvárajú pojem primeraná obozretnosť legitímne očakávaný u žalobcu správcom dane. Je nepochybné, že žalobca svoje podnikanie vykonával na základe zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „Živnostenský zákon“). Základnou povinnosťou takéhoto podnikateľa je dodržiavanie povinnosti prevádzkovať živnosť riadne, poctivo a odborne. Z ustanovení § 29 ods. 4 písm.

a) Živnostenského zákona pre kasačný vyplýva, že zákonodarca nemal na mysli iba daňové povinnosti peňažného charakteru, ale v súvislosti najmä s § 2 a 3 Daňového poriadku akúkoľvek povinnosť uloženú daňovému subjektu daňovým právom, t.j. aj dôkaznú povinnosť uloženú daňovým subjektom najmä v zmysle § 24 ods. 1 Daňového poriadku. Preto aj na tomto mieste musí kasačný súd zdôrazniť v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu (sp.zn. 1Sžf/76/2016) povinnosť žalobcu ako živnostníka a súčasne daňového subjektu, že základnou náležitosťou jeho konania je zaobstaranie si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné, vrátane právnych a daňových informácií týkajúcich sa zdaniteľného obchodu. Iba tak žalobca mohol naplniť predpoklady ustanovenia § 29 ods. 2 Živnostenského zákona.

Podľa § 29 ods. 2 Živnostenského zákona v citovanom znení podnikateľ je povinný prevádzkovať živnosť riadne, poctivo a odborne. Tejto povinnosti sa nemôže zbaviť ani v prípade, ak podnikateľskú činnosť prevádzkuje prostredníctvom zodpovedného zástupcu.

Podľa § 29 ods. 4 písm. a) Živnostenského zákona v citovanom znení riadne a poctivo nevykonáva živnosť podnikateľ, ktorý

a) bez závažných dôvodov neplní svoje daňové, poplatkové a odvodové povinnosti podľa osobitných predpisov.

39. Primeraná obozretnosť platiteľa dane je teda podmienená jeho potenciálnou (t.j. nie vždy v realite nastávajúcou) úlohou v daňovom dokazovaní uniesť dôkazné bremeno bez toho, aby sa spoliehal na výsledky daňovej kontroly alebo iných zistení u svojho obchodného partnera. V tejto súvislosti preto musí kasačný súd poukázať na stále aplikovateľnú judikatúru Najvyššieho súdu (rozsudok vo veci sp.zn. 2Sžf/4/2009 zo dňa 23.06.2010 v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 78/2011-17 zo dňa 23.02.2011), z odôvodnenia ktorej vyplýva, že:

„Dôkazné bremeno je na daňovom subjekte - žalobcovi (§ 28 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. v spojení s § 42 ods. 2, § 51 zákona č. 222/2004 Z. z.). Primárne je nevyhnutné uniesť dôkazné bremeno na strane dôkazného subjektu - žalobcu, ktorý disponuje svojim právom uplatniť si za zákonom ustanovených a splnených podmienok nárok na odpočet dne z pridanej hodnoty, je iniciátorom odpočítania dane z pridanej hodnoty, a ktorý si aj tento nárok uplatnil; preto je jeho povinnosťou preukázať, že nárok si uplatňuje odôvodnene za zákonom stanovených podmienok. Dokazovanie zo strany správcu dane slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Ak daňový subjekt, na ktorom leží dôkazné bremeno, svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty uznaný ako oprávnený.“

40. Z obsahu tak prvostupňového ako aj preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že správca dane viedol dokazovanie s cieľom preveriť realnosť zdaniteľných obchodov deklarovaných faktúrami. Najmä sa snažil úplne a dostatočne zistiť skutkový stav vecí tým, že si zaobstaral pri výkone daňovej kontroly nevyhnutné podklady a dôkazy, vypočul svedkov navrhnutých žalobcom. Správca dane nevykonával iba formálnu kontrolu dokladov, ale zameral sa predovšetkým na vecné plnenie, a to vo všetkých vzájomných súvislostiach.

41. Úlohou svedka, ktorého zákonnosť vypočutia správny súd spochybnil, je vypovedať o dôležitých okolnostiach, ktoré sú mu známe v súvislosti so správou daní. Je nepochybné, že svedok pán R. O. počas troch ústnych pojednávaní odpovedal na otázky správcu dane ako aj žalobcu, ak bol prítomný. Pričom nie je sporné, že dôvodom neuznania odpočítania dane v preskúmanej veci nebolo spochybnenie materiálnej existencie tovaru, ale skutočnosť, že nebolo preukázané, že tovar bol skutočne dodaný dodávateľom tovaru tak, ako bol uvedený na sporných dodávateľských faktúrach, t.j. otázkou zásadného skutkového významu bolo, či vystaviteľ kontrolovaných faktúr (spoločnosť EUROCOOP s.d.), ktoré sú založené v spise správcu dane, je skutočne aj dodávateľom tovaru.

42. V tejto súvislosti je podľa kasačného súdu potrebné znovu zdôrazniť, že pochybnosť správcu dane o reálnom plnení vznikla aj v dôsledku toho, že žalobca ako daňový subjekt preberal tovar vyúčtovaný spoločnosťou EUROCOOP od iných subjektov, a to od spoločnosti JMK, resp. od jej vodičov, ktorí nevykonávali prepravu pre dodávateľa, ani pre žalobcu. Podľa vlastného vyjadrenia žalobca podpisoval doklady o prijíme vystavené spoločnosťou JMK a tieto následne odovzdal pánovi R. O., na základe ktorých tento vystavil faktúru. Z tohto tvrdenia vyplýva pochybnosť o skutočnom dodávateľovi tovaru, teda že dodávateľ tovaru disponoval dodaným tovarom tak, že ho mohol následne dodať žalobcovi.

43. Správca dane v priebehu daňovej kontroly preveroval uskutočnenie zdaniteľných plnení nielen z formálnej stránky, ale preveroval tiež, či boli zdaniteľné obchody reálne uskutočnené, a to výsluchom osoby, ktorá za dodávateľa tovaru vystupovala. Na splnenie zákonných podmienok pre uznanie daňového výdavku a následne určenie správnej výšky základu dane nepostačuje deklarovanie prijatia dodávky tovaru alebo služby zo strany daňového subjektu predložením daňového dokladu - faktúry a potvrdenia o zaplatení, pretože formálne doklady nepreukazujú reálnu existenciu tovaru a skutočného dodávateľa.

VI.

44. Kasačný súd vzhľadom na dôvod kasačnej sťažnosti uplatnený sťažovateľom uvádza, že napadnutý rozsudok nespĺňa zákonné požiadavky na formálne i obsahové náležitosti rozsudku požadované v zmysle § 139 S.s.p. Preskúmaním veci tak kasačný súd dospel k záveru, že správny súd neposudzoval zákonnosť rozhodnutí a postupov správcu dane a sťažovateľa v zmysle zásad uvedených vyššie, ale

napadnutý rozsudok zdôvodnil tvrdením o nezákonne získanom dôkaze - zistení vyplývajúcich z výpovede svedka pána R. O. dňa 05.05.2014. Naopak nevzal do úvahy jeho vyjadrenia získané zákonným spôsobom, vyplývajúce z výsluchov realizovaných za prítomnosti daňového subjektu. Na základe uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná, pretože krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

45. Tak sťažovateľ ako aj žalobca argumentoval rozhodovacou činnosťou Súdneho dvora, ktorá je pre oblasť dane z pridanej hodnoty mimoriadne rozsiahla. Pre správne posúdenie veci podľa názoru kasačného súdu nie je podstatné, koľko „judikátov“ ten ktorý účastník cituje, ale rozhodujúce je, čo z týchto rozhodnutí Súdneho dvora je možno aplikovať na preskúmanú vec, teda k akým právnym záverom s ohľadom na obdobné skutkové okolnosti prípadu a relevantnú právnú úpravu správny súd v tam riešenom prípade dospel, a ako následne tieto právne závery dopadajú aj na preskúmanú vec.

46. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté svojej staršej judikatúry (čl. 1 ods. 1 ústavy), najmä už v citovanom rozhodnutí sp.zn. 5Sžf/97/2009, sp.zn. 3Sžfk/70/2017, sp.zn. 10Sžfk/28/2018, sp.zn. 3Sžf/40/2009, sp.zn. 2Sžf/4/2009 ako aj viacerých rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, pri ktorých kasačný súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od ich obsahu a vyslovených právnych názorov (viď účinky sledované v § 20 a contrario § 22 ods. 1 S.s.p. spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty ako aj svojej úlohy zjednocovateľa súdnej judikatúry (§ 20 S.s.p.) odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, najmä vec Zielinsky, Pradal a spol. v. Francúzska republika č. A- 24846/94, 34165/96 až 34173/96, poprípade vec Borovská a Forrai v. Slovenská republika č. A- 48554/10 z 25.11.2014), s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa § 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

47. Podľa doterajšej úpravy Občianskeho súdneho poriadku mohol Najvyšší súd v prípade, ak zistil dôvodnosť podaného odvolania, aj sám zmeniť rozhodnutie krajského súdu a žalobu zamietnuť. Podľa novej právnej úpravy zakotvenej v Správnom súdnom poriadku to už nie je v zmysle ustanovenia § 462 S.s.p. možné. Revízná právomoc zostala kasačnému súdu zachovaná len v prípade, ak bola žaloba zamietnutá. Vzhľadom na okolnosť, že správny súd nerozhodol uvedeným spôsobom, kasačný súd preto nemohol postupovať inak, ako pristúpiť k zrušeniu napadnutého rozsudku v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. a vráteniu veci na ďalšie konanie. Úlohou správneho súdu bude v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodnúť s poukazom na to, že právnym názorom kasačného súdu je správny súd viazaný (§ 469 S.s.p.).

48. Kasačný súd v preskúmvanej veci v súlade s ust. § 455 S.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by nariadenie pojednávania by bolo potrebné.

49. O nároku na náhradu trov kasačného konania kasačný súd podľa § 467 ods. 3 S.s.p. nerozhodol, lebo toto rozhodnutie spadá do právomoci správneho súdu. Podľa § 467 ods. 3 S.s.p. platí, že ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).

